

«ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ
2022

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնողական
և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը կրտսեր
դպրոցում ուսումնական առարկայի դասավանդման ընթացքում

ԱՌԱՐԿԱ

Դասվար

ՀԵՂԻՆԱԿ

Կարինե Աբնուայան

ՄԱՐԶ

Կոտայք

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հրազդանի թիվ 2 հիմն. դպրոց

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն _____ 3

Սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնողական և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը կրտսեր դպրոցում ուսումնական առարկայի դասավանդման ընթացքում (ընդհանուր դրույթներ) _____ 4

Ինքնուրույնության և ստեղծագործական ունակությունների առանձնահատկությունները _____ 9

Եզրակացություն _____ 19

Օգտագործված գրականության ցանկ _____ 20

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Մանկավարժական գրականության մեջ 18-րդ դարի վերջից աշակերտի անկախությունը համարվում է դասավանդման առաջատար սկզբունքներից մեկը: Ուսանողների ինքնուրույնության և գործունեության զարգացման հարցը կենտրոնական է Կ.Դ. Ուշինսկին, ով գրել է, որ երեխաները պետք է «եթե հնարավոր է ինքնուրույն աշխատեն, իսկ ուսուցիչը պետք է ղեկավարի այս անկախ աշխատանքը և նյութ տրամադրի նրան»: Նա հիմնավորեց դասարանում սովորողների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման որոշ ուղիներ ու միջոցներ՝ հաշվի առնելով ուսուցման տարիքային շրջանները: Չնայած բազմաթիվ մշակված հարցերին, ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների զարգացման խնդիրը դեռևս արդիական է: Ժամանակակից աշխարհի պայմաններում այն ավելի քան երբևէ ակտուալ է, քանի որ ներառում է դպրոցականների ոչ միայն անձնային զարգացման և նրանց անկախության ձևավորման, այլև մատաղ սերնդի ստեղծագործական դաստիարակության խնդիրները: Այս առումով ընտրել ենք շարադրության թեման՝ «Ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձևավորում վերապատրաստման ժամանակ»:

Լայն տեսական իմաստով ուսումնասիրելով անկախ աշխատանքի էությունը՝ Է.Յա. Գոլանտը առանձնացրել է գործունեության 3 ուղղություն, որոնցում կարող է զարգանալ ուսանողների անկախությունը՝ ճանաչողական, գործնական և կազմակերպչական և տեխնիկական: Բ.Պ. Էսիպովը հիմնավորել է ինքնուրույն աշխատանքի դերը, տեղն ու խնդիրները ուսումնական գործընթացում: Հ.Ա. Պոլովնիկովան զարգացրեց ուսուցման մեջ ճանաչողական անկախության դաստիարակության տեսական հիմքերը, Ի.Յ. Լերներ - մարդասիրական առարկաների ցիկլում ճանաչողական անկախության ձևավորման դիդակտիկ հիմքեր: Խնդիրների լայն շրջանակ, որոնք առաջ են քաշել Մ.Ա. Դանիլով, Ռ.Գ. Լեմբերգ, Հ.Գ. Դաիրի, Մ.Հ. Սկատկինը և այլ դիդակտիկաներ և մեթոդիստներ, ծառայել են որպես դպրոցականների ինքնուրույն աշխատանքի խնդրի հետագա հետազոտության յուրատեսակ ծրագիր:

Մեր աշխատանքի նպատակն է վերլուծել կրթական գործունեության հետ կապված

խնդիրները, որոշել աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի տեղն ու նշանակությունն այս գործընթացում և դիտարկել ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձևավորման գործընթացը: Ուսումնական գործունեությունը բովանդակությամբ բարդ է և դպրոցականների համար միանգամից չի ձևավորվում և նույնը չէ: Սկզբում մեծ ջանք է պահանջվում, որպեսզի ուսուցչի ղեկավարությամբ համակարգված աշխատանքի ընթացքում աշակերտը ներգրավվի ուսման մեջ: Այս գործընթացի բարդությունը, ըստ Վ.Վ. Դավիդովի մասին է վկայում այն փաստը, որ նույնիսկ կրթական գործունեության նպատակային, հատուկ կազմակերպված ձևավորման պայմաններում այն ոչ բոլոր երեխաների մոտ է զարգանում:

Դպրոցը պետք է ուրախություն պատճառի դպրոցականին. Դա պայմանավորված է ոչ միայն երեխաների նկատմամբ մարդասիրական վերաբերմունքով, այլ նաև հաջողակ կրթական գործունեության նկատմամբ հոգատարությամբ: Ուսուցչի խնդիրն է «բացել երեխայի սիրտը», արթնացնել նրա ցանկությունը՝ սովորելու նոր նյութ և սովորել աշխատել դրա հետ: Դրա համար ուսուցիչը պետք է լավ իմանա երեխաների հոգեբանական առանձնահատկությունները, կարողանա հասկանալ յուրաքանչյուր երեխայի անհատականությունը և գտնել ուսուցման և ճանաչողական մոտիվացիայի ձևավորման համապատասխան մեթոդներ, ինչպես նաև կազմակերպել ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը:

Հիմնախնդիրները- Երեխայի հինքնուրույն մտածողությունը եղել և մնում է գերագույն նպատակներից մեկը: Առանց հինքնուրույն մտածողության զարգացման ուսուցիչը չի կարող հասնել իր առջև դրված նպատակին: Հետազոտական աշխատանքի արդիականությունը պայմանավորված է նրանով, որ սովորողների մոտ բացակայում է հինքնուրույն մտածողության կարողությունը:

Նպատակը-

- **Ձևավորել** հինքնուրույն մտածողություն
- **Խթանել** հինքնուրույն վերարտադրելու կարողություն
- **Զարգացնել** հինքնուրույն ըմբռնելու կարողությունը
- **Արթնացնել** վստահություն իր անձի և իմացածի հանդեպ
- **Զարգացնել** ներկայանալու կարողությունը
- **Խթանել** զարգացնելու կարողունակությունը
- **Զարգացնել** նախաձեռնողականություն

Դրանից բխող խնդիրները՝

1. Կատարել քարտային աշխատանքներ,
2. Ուսումնասիրել ժամանակակից տեխնոլոգիաների ամենատարբեր միջոցները
3. Անցկացնել համակցված դասեր
4. Կազմակերպել տնային աշխատանքներ՝ զարգացնելով սովորողի նախաձեռնողականությունը և ստեղծագործելու կարողությունը:

Սովորողների մեջ հինքնուրույնության, նախաձեռնողական և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը կրտսեր դպրոցում ուսումնական առարկայի դասավանդման ընթացքում

(ընդհանուր դրույթներ)

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Նախքան ուսուցման մեջ ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձևավորման հարցին անցնելը, անհրաժեշտ է դիտարկել կրթական գործունեության հարցը որպես հատուկ գործունեություն, որի ընթացքում տեղի է ունենում աշակերտի անձնական որակների ձևավորում, որի շրջանակներում զարգանում է նրա անհատականությունը:

Երեխան ունի իր առանձնահատուկ տեսնելու, մտածելու և զգալու

ունակությունները : Չկա ավելի հիմար բան, քան փորձել փոխարինել դրանք մեր ունակություններով:

(Ժ . Ժ . Ռուսո):

Այժմ բոլոր ոլորտներում զարգացման տեմպերն արագանում են, այդ թվում նաև նկատվում է զարգացում կրթական համակարգում : Եվ անհրաժեշտ է աշակերտներին տալ հիմնարար գիտելիքներ և սովորեցնել ինքնուրույնություն : Այս համընդհանուր զարգացման աշխարհում առանձնահատուկ կարողություն է մարդու ինքնուրույնությունը, այն անձնային որակ է :

Ինքնուրույնությունը, սեփական կյանքը կազմակերպելու, սեփական հոգևոր ու մտավոր հնարավորությունները գիտակցելու, գնահատելու և ըստ այդմ իր զարգացման ուղին ընտրելու մարդու ընդունակությունն է:

Ինքնուրույնության ձևավորման նախապայմանը ազատությունն է : Որպեսզի աշակերտն ինքնուրույն ուսումնական գործունեություն ծավալի, նրան անհրաժեշտ է այդ հնարավորությունը տալ: Ինքնուրույնության գաղափարի համատեքստում ուսուցչի համարկարևոր խնդիր է դառնում ուսուցման գործընթացն աստիճանաբար ինքնուսուցման գործընթացի վերածելը: Ինքնուսուցման պարագայում սովորողն ինքն է կազմակերպում, կարգավորում և հսկում իր իմացական գործունեությունը: Ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքները լավագույնս կարելի է իրականացնել ուսուցման գործընթացը՝ մասնակիորեն հետազոտական գործընթացի վերածելով:

Ինքնուրույն գործունեության ձևավորում

Երեխայի ինքնուրույն գործունեությունը ձևավորվում է դեռևս վաղ մանկության շրջանում: Ուսուցման գործընթացում, կրտսեր դպրոցական տարիքից սկսած, սովորողներին անհրաժեշտ է սովորեցնել աշխատել ինքնուրույն: Երեխայի ինքնուրույնությունը զարգանում է աստիճանաբար, դրսևորվում դասից դաս, դասարանից դասարան: Ինքնուրույն աշխատանքը դիտարկվում է որպես ուսուցման միջոց, այն նպաստում է ինքնուրույնության ձևավորմանը: Դիտարկելով վերը նշվածը, կարելի է արձանագրել, որ ամեն ինչի հիմքում ազատության գաղափարն է: Վստահել մարդուն և հնարավորություն տալ նրան ընտրելու կրթության սեփական ուղի, օգնել նրան սեփական ճանապարհն անցնելու: Պարտադիր ուսուցումը, ենթատեքստում ունի սովորողի հանդեպ անվստահության մտայնությունը, ինչը մարդուն զրկում է իր ամենացանկալի որակից՝ ինքնուրույնությունից, նաև աշխարհի հանդեպ կենդանի ակտիվ հետաքրքրությունից: Այսպիսով, ուսուցման գործընթացի կազմակերպման նոր ձևերը, մեթոդները և տեխնոլոգիաները պետք է նպաստեն մարդու ինքնուրույնության ձևավորմանը, հիմնարար գիտելիքների ձեռքբերմանն ու ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը:

<< Ինքնուրույնություն >>, <ինքնուրույն աշխատանք>> արտահայտությունների լուսաբանում: Տարրական դասարաններում ինքնուրույն աշխատանքը բավականին մեծ դեր ու նշանակություն ունի: Ինքնուրույն է համարվում այն աշխատանքը, որի ընթացքում սովորողները պարզորոշ պատկերացնում են աշխատանքի նպատակը, դրա կատարման կարգը և կատարում են այն՝ առանց ուսուցչի անմիջական մասնակցության: Ինքնուրույն աշխատանքը դիտարկվում է որպես ուսուցման միջոց: Տարրական դասարանում ինքնուրույն աշխատանքի անցկացումն ունի որոշակի առանձնահատկություններ: Ուսուցիչները հաճախ կիրառում են աշակերտների ակտիվությունը խթանող հնարներ, և համարում են, որ իրենք կազմակերպեցին ինքնուրույն աշխատանք: Անկասկած, այդ հնարների կիրառմամբ նրանք սովորեցնում են աշակերտներին ինքնուրույն աշխատել, բայց այն դեռ ինքնուրույն աշխատանք չէ: Նախ տեսնենք, թե ինչ են իրենցից ներկայացնում ինքնուրույնություն և ինքնուրույն աշխատանք արտահայտությունները: Ինքնուրույնությունը անհատի անձնային որակ է,

իսկ ինքնուրոյն աշխատանքը՝ ուսումնական աշխատանքի ձև: Ինքնուրոյնության և ինքնուրոյն աշխատանքի միջև գոյություն ունի սերտ կապ: Ինքնուրոյն աշխատանքը մի կողմից արդեն ձեռքբերված ինքնուրոյնության արտահայտումն է, մյուս կողմից՝ ինքնուրոյնության զարգացմանը նպաստող միջոց: Այսինքն՝ ինքնուրոյն աշխատանքը նպաստում է ինքնուրոյնության ձևավորմանը՝ որպես անհատական որակ: Ինքնուրոյն աշխատանքները զարգացնում են սովորողների տրամաբանությունը, ճանաչողությունն ու ակտիվությունը: Կարելի է ասել, որ ինչպես դպրոցում, այնպես էլ ողջ կյանքի ընթացքում սովորողների ինքնուրոյն աշխատանքի ընթացքում են զարգանում գիտելիքների յուրացման գործընթացն իրականացնող ճանաչողական կարողություններն ու հմտությունները:

Ինքնուրոյն աշխատանքի առնձնահատկությունները և կազմակերպման ձևերը Նշենք կարոր առանձնահատկություն, որ թեմայի նպատակն է ուսումնասիրել տնային աշխատանքի դերը աշակերտների ինքնուրոյնության ձևավորման ու զարգացման գործում, վերլուծել կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքները և դրանց հիման վրա ներկայացնել առաջարկություններ: Նպատակի համաձայն պահանջվել է լուծել հետևյալ խնդիրներ՝ դիտարկել 2-4-րդ դասարաններում տնային առաջադրանքների կազմակերպման հիմնական ձևերը, տնային աշխատանքի ստուգման գործընթացի առանձնահատկությունները,

<https://multiurok.ru/files/ink-nowrowynowt-yan-dzevavorowme.html>

Ինքնուրույնության և ստեղծագործական ունակությունների
առանձնահատկությունները

Չափորոշիչները դասակարգված են ըստ հետևյալ վեց ոլորտների

1. Շարժողական
2. Խոսք և լեզու
3. Իմացական
4. Հուզական, անձնային և սոցիալական զարգացում
5. Ինքնասպասարկում և անվտանգություն
6. Վերաբերմունք սովորելու նկատմամբ:

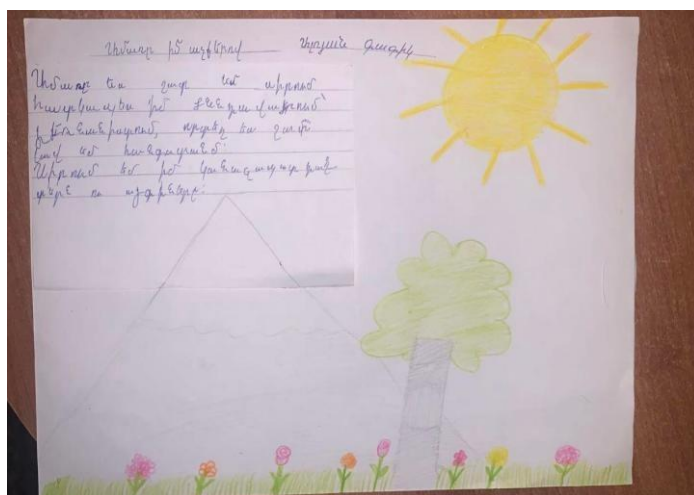
Այդ դիտարկումների տեսանկյունից վերլուծել արդյունքները, վարման և ունկնդրման, համակարգման մեթոդներ: Փորձել ենք ներկայացնել տնային հանձնարարությունների որոշ առանձնահատկություններ: Կարծում ենք, որ մեր կրթական համակարգի զարգացման միտումները, կրթության նկատմամբ ազգային նկարագրով պայմանավորված առանձնահատուկ մոտեցումները թույլ են տալիս պնդելու, որ տնային հանձնարարությունները կարող են դիտարկվել որպես ուսումնական գործընթացի կարևոր բաղադրիչ, եթե դրանք հիմնովին վերանայվեն բովանդակային ու կազմակերպական առումներով:

Դրա համար անհրաժեշտ է հատուկ կարևորություն տալ տնային հանձնարարությանը՝ դիտարկելով այն որպես ուսուցման ու աշակերտի ինքնուրույն գործունեության կարևորագույն բաղադրիչ, մշակել սովորողների հետաքրքրասիրությանը նպաստող, տրամաբանությունն ու երևակայությունը զարգացնող, առարկայական ծրագրերին համապատասխանող տարատեսակ ու բազմամակարդակ տնային հանձնարարությունների նյութեր: Հիմնաբառեր՝ ինքնուրույն գործունեություն, ստեղծագործական մոտեցում, տնային աշխատանք, գործոններ, համընդհանուր աշխատանք, տարբերակված, խմբային, անհատական ստուգում, հետաքրքրության զարգացում, հրահանգավորում:

Այսպիսով սովորողների անհատական և ինքնուրույն աշխատանքների հիման վրա, կարելի է վերլուծություններ տալ նրանց ինքնուրույնության, ինքնուրույն մտածելու, կատարելու և ստեղծագործական մտքի զարգացման վերաբերյալ: Օրինակ

աշկերտներին հանձնարարվել է մեկ ընդհանուր թեմա՝ ինքնուրույն աշխատանքի համար, նրանցից յուրաքանչյուրն այն ներկայացրել է յուրովի

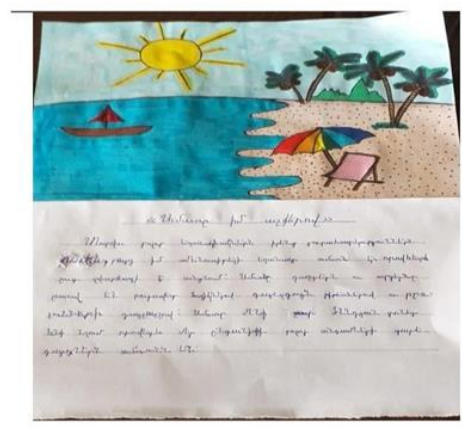
Կից օրինակ

Մանուկի գրչիկը
(Հարսրաբյան)

Մանուկ գեղեցիկ է խաղալիս,
արևը մայր: Մանուկ գրչիկը գրչիկ է:
Մանուկը գրչիկը գրչիկը լեռն
պարտեզում: Արևը կ'ը մանուկ,
մանուկը գրչիկը: Բոլորը արևի
կ'ը գրչիկը պը կ'ը մանուկը գրչիկը
Խոսքում, պարտեզ արևի կ'ը մանուկը
գրչիկը և Գրչիկը բոլորը
և Խոսքում արևի կ'ը մանուկը
գրչիկը: Մանուկ կ'ը գրչիկը
պարտեզում բոլորը բոլորը,
Խոսքում արևի կ'ը մանուկը գրչիկը
գրչիկը արևի կ'ը մանուկը գրչիկը
գրչիկը արևի կ'ը մանուկը գրչիկը:

Մանուկը Խոսքում

Մանուկը Խոսքում

Մանուկը Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում

>> Այլ արևը կ'ը մանուկ >>

Մանուկը Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում
Խոսքում Խոսքում Խոսքում Խոսքում

Ինքնուրույնությունը զարգացնելու համար ես կիրառում եմ տարբեր միջոցներ և մեթոդներ՝

Օրինակ. **միջոցներից** հաճախ կիրառում եմ

Google sites առցանց միջոցը:

Google sites -ով պատրաստում եմ տեսանյութ, որն ուսումնասիրելուց հետո, սովորողը կատարում է թեստային աշխատանք: Այդ աշխատանքի ընթացքում զարգանում է սովորողի ինքնուրույն

սովորելու կարողունակությունը:

Մեթոդներից առավել հաճախ կիրառում եմ՝

- Ձնագնդի
- 5 բուլետնոց ազատ շարադրանք
- Հեղինակի աթոռ
- Անվանակապ
- Բոնոյի մտածողության գլխարկները
- Չմոռանանք, շատ կարևոր մի դրույթ, որ 2-4-րդ դասարաններում տնային աշխատանք նպատակահարմար չէ հանձնարարել հանգստյան, տոնական օրերին և արձակուրդներին :

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԾՆՈՂՆԵՐԻՆ Գոյություն ունեն մի շարք կանոններ, որոնք կօգնեն աշակերտներին ճիշտ կատարելու տնային աշխատանքները:

Առաջին. սովորողները պետք է իմանան, որ գիտելիքների յուրացումն ու իմաստավորումը պետք է կրի կենտրոնացված բնույթ: Սա նշանակում է, որ ծրագրային նյութի ամբողջական ընկալման ու յուրացման համար անհրաժեշտ է սովորել դասերը ոչ թե «մի հայացքով», այլ որոշակի ժամանակի ընթացքում՝ մի քանի անգամ անդրադառնալով ուսումնասիրվող նյութին: Երկրորդ. տնային աշխատանքն անհրաժեշտ է կատարել հանձնարարված օրը, որովհետև դասի ընթացքում ընկալված նյութը մոռացվում է առաջին 10-12 ժամվա ընթացքում:

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ նյութի ուսումնասիրումից մեկ ժամ հետո աշակերտները մտաբերում են դրա 44%-ը, իսկ 2,5-8 ժամ հետո՝

միայն 28 % -ը:

Երրորդ. նախապատրաստվելով տնային աշխատանքի կատարմանը՝ անպայման անհրաժեշտ է ստեղծել հոգեբանական տրամադրվածություն այն ճիշտ կատարելու և ուսումնասիրվող նյութը գիտակցորեն ու ստեղծագործաբար յուրացնելու համար: Ինչպե՞ս դա անել: Պետք է մանրակրկիտ մշակել այն քայլաշարը, որ անհրաժեշտ է տնային աշխատանքի կատարման համար, հստակեցնել տնային աշխատանքի կատարման նպատակը, չչտապել ու ջանալ այնպես ուսումնասիրել, որ տվյալ նյութը խորապես իմաստավորվի ու յուրացվի:

Չորրորդ. եթե տնային առաջադրանքը ներառում է դասագրքում զետեղված ուսումնական նյութի յուրացումը, ապա դրա կատարումը պետք է սկսել տվյալ թեմայի ուսումնասիրումից. նախ՝ պետք է մտաբերել այն, ինչը մնացել է հիշողության մեջ, ապա՝ անհրաժեշտ է ուշադիր ընթերցել դասագրքի նյութը՝ առանձնացնելով գլխավորը, կատարելով եզրահանգումներ, ձգտելով նյութի յուրացմանն ու իմաստավորմանը: Դրանից հետո պետք է կիրառել վերարտադրելու և ինքնաստուգման հնարները. նյութի պատմում, ընթերցածի պլանի կազմում, դասագրքի մեթոդական կառույցի հարցերի պատասխանում և այլն:

Տարբերակված տնային աշխատանքի մոտեցման հիմքը կրտսեր դպրոցականների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպումն է, որն իրագործվում է տարբերակված առաջադրանքների միջոցով: Տնային աշխատանք հանձնարարելիս ամեն անգամ հարց է ծագում՝ ու՞մ ներուժը հաշվի առնել տնային աշխատանք հանձնարարելիս՝ ուժե՞ր, միջի՞ն, թե՞ թույլ աշակերտի: Ուսուցիչները հաճախակի առաջադրում են տնային աշխատանքներ միջին աշակերտի մակարդակով, որովհետեւ եթե հանձնարարվի առաջադրանք թույլ աշակերտի մակարդակով, ապա ուժեղն այն կկատարի շատ արագ և չի ապրի այն հրճվանքը, որը կունենա իր ներուժին համապատասխան աշխատանք կատարելիս:

Իսկ եթե հանձնարարվի ուժեղ աշակերտի մակարդակով, ապա թույլ աշակերտը դրա վրա կկորցնի ավելի շատ ժամանակ, ինչը, բնականաբար, վատ կանդրադառնա նրա ինքնազգացողության վրա. նա կկորցնի վստահությունն իր ուժերի նկատմամբ:

Միևնույն առաջադրանքը ուժեղների համար կարող է լինել հեշտ, իսկ թույլերի համար՝ բարդ:

Արդյունքում ո՛չ մեկը, ո՛չ էլ մյուսը չեն դրսևորի պատասխանատվություն տնային հանձնարարությունների կատարման նկատմամբ:

Ստեղծագործական հմտություններ- Իրականում, ամբողջ մանկավարժական գործունեությունը վերարտադրողական և ստեղծագործական բաղադրիչների համադրություն է, քանի որ սկզբում միշտ առկա է գիտելիքների և հմտությունների կիրառում ծանոթ իրավիճակում, այսինքն՝ հայտնիի վերարտադրություն և համախմբում: Հետո, որոշակի մակարդակի գիտելիքների և հմտությունների հասնելուց հետո, դրանք տեղափոխվում են նոր անծանոթ իրավիճակի, ինչը ենթադրում է մասնագիտական ստեղծագործական հմտությունների կիրառում և անցում մասնագիտական ստեղծագործական գործունեության: Այլ կերպ ասած, վերարտադրողական գործունեությունը որոշակի մեկնարկային հարթակի դեր է խաղում բակալավրների հետագա ստեղծագործական գործունեության համար:

Կարևոր է նշել, որ վերարտադրողական գործունեությունը վերածվում է ստեղծագործական գործունեության միայն այն դեպքում, եթե այն ընկալվում է որպես գիտելիքների, հմտությունների և փորձի կուտակման պարտադիր սկզբնական փուլ: Հետեւաբար, բակալավրեր պատրաստելիս հատկապես կարեւոր է կենտրոնանալ նրանց մասնագիտական ստեղծագործական գործունեության ձեւավորման վրա:

Ստեղծագործական գործունեությունը սկսում է ձևավորվել դեռ դպրոցական տարիներից, երբ ուսանողները տիրապետում են ստեղծագործ մտածելու ունակությանը՝ կատարելով տարբեր տեսակի ստեղծագործական առաջադրանքներ, օրինակ՝ շարադրություններ գրել, հաշվետվություններ պատրաստել, դպրոցական ինքնակառավարման կազմակերպում, առարկայական շրջանակներում դասեր, դպրոցում բաժիններ: եւ այլն

Ստեղծագործ անձի զարգացումը մեծապես նպաստում է խնդրի վրա հիմնված ուսուցմանը, քանի որ այն ուղղակիորեն ուղղված է մասնագիտական ստեղծագործական մտքի, ստեղծագործական միջանձնային հաղորդակցման և ուսումնական առարկայի նյութին տիրապետելու մասնագիտական ստեղծագործական

հմտությունների զարգացմանը:

Խնդիրների վրա հիմնված ուսուցումը հնարավորություն է տալիս սովորողների նոր գիտելիքների ձեռքբերման գործընթացում, ճանաչողական անկախության և ստեղծագործական <https://gostehstroy.ru/hy/processing/tvorcheskie-navyki-i-umeniya-tvorcheskie-navyki-u-detei-po-hose/>

մտածողության ձևավորման, նրանց մոտիվացիայի բարձր մակարդակի և գիտելիքների հաջող յուրացման գործընթացում:

Խնդիրների վրա հիմնված ուսուցման նպատակը, ի տարբերություն ավանդականի, միայն ձուլվելը չէ ուսումնական ծրագրեր, ուսումնական գործընթացի արդյունքների ձեռքբերումը, այլև այդ արդյունքների ստացման մեթոդը, որոնք հանգեցնում են սովորողի ճանաչողական անկախության զարգացմանը, ակտիվացնում են նրա ստեղծագործական ունակությունները:

Ուսուցչի մասնագիտական ստեղծագործական գործունեության համար սովորողի պատրաստակամության ցուցանիշը մեծ մասամբ մասնագիտական ստեղծագործական հմտությունների զարգացումն է:

Նախնական մասնագիտական ստեղծագործական հմտությունները հիմնականում ներառում են ուսումնասիրված առարկայական նյութի հիման վրա խնդրի ձևակերպում, ուսումնական նյութի նախնական պրոբլեմատիկայով, ինչը թույլ է տալիս վերապատրաստման ամենավաղ փուլում ակտիվացնել սովորողների ճանաչողական հետաքրքրությունը և ապահովել անհրաժեշտ մակարդակ ճանաչողական արտացոլման: Դասագրքի տեքստի հետ աշխատելը թույլ է տալիս ստանալ հիմնականում գիտելիքներ և ապահովում է խնդրի տեսական տեսլականը: Այս խնդիրը գործնականում իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ևս մեկ մասնագիտական ստեղծագործական հմտություն՝ հայտնաբերված խնդրի հիման վրա՝ խնդրահարույց առաջադրանքներ մշակելու համար: Ավելին, խնդրահարույց առաջադրանքները կարող են լինել կազմվել է ուսուցչի կողմից «զրոյից»՝ օգտագործելով դասագրքի տեքստը, և կարելի է ձեռք բերել՝ դասագրքի առկա առաջադրանքները խնդրահարույց դարձնելով: Գործնական պարամունքների ընթացքում խնդրահարույց խնդիրների լուծումը թույլ կտա սովորողներին մտցնել առաջադրված խնդիրը անձնական դաշտ: Սովորողը ոչ

միայն գիտի խնդրի մասին, այլ նաև կատարում է այն լուծելու առաջին անկախ քայլերը: Խնդրահարույց առաջադրանքներ դնելու նպատակը վերջին մասնագիտական ստեղծագործական հմտությունն է՝ խնդրահարույց իրավիճակի ստեղծումը, այսինքն՝ սովորողների հոգեկան դժվարության վիճակը:

Կարևոր է նշել, որ խնդրահարույց առաջադրանքների պատրաստումը չի ենթադրում դրանց հիման վրա խնդրահարույց իրավիճակի ինքնաբերաբար ստեղծում: Դա անելու համար անհրաժեշտ է, որ խնդրահարույց առաջադրանքները համապատասխանեն երկու նշանակալի չափանիշի՝ սովորողների հետաքրքրությունը և նրանց մտավոր կարողությունները:

Եթե առաջադրանքը հետաքրքիր է, բայց անտանելի ամուրիների համար, ապա այն ավարտելու մի քանի անհաջող փորձերից հետո հետաքրքրությունը արագորեն կվերանա՝ սեփական գործողությունների անհմաստության գիտակցման պատճառով:

Եթե խնդիրն իրագործելի է սովորողների սովորական աշխատանք:

<https://gostehstroy.ru/hy/processing/tvorcheskie-navyki-i-umeniya-tvorcheskie-navyki-u-detei-po-hose>

Միայն խնդրահարույց առաջադրանքների համապատասխանությունը երկու չափանիշներին հնարավորություն է տալիս առաջադրանքի միջոցով խնդիրը ուսումնասիրության ենթարկել խնդրահարույց իրավիճակի: Այս դեպքում խնդրահարույց առաջադրանքների կատարման արդյունքը և՛ նոր գիտելիքներ են, և՛ խնդրահարույց մտածողության ակտիվացում, դժվարությունների իրավիճակները լուծելու տեխնիկայի յուրացում: Անձի որակները որոշում են նրա տարբեր տեսակի ստեղծագործական գործունեության հաջողությունը: Դասարանում սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը կնպաստեն հոգեբանական և մանկավարժական հետևյալ պայմանները.

ստեղծագործական մտածողության
զարգացում ստեղծագործական
երևակայության զարգացում
ստեղծագործական գործունեություն.

Սովորողների ստեղծագործական գործունեության չափանիշները

- Հոգեբանական հակումներ.
- Կենտրոնանալու ունակություն.
- Խելք.
- Հիշողություն, երևակայություն.
- անձնական կարգավիճակը.
- Ձեռքբերման մոտիվացիա.
- Սովորություններ.
- Պնդումները.
- Տաղանդ.
- Ձգտում.
- Նպատակներ և արժեքներ (առողջություն, հարստություն, հաղորդակցություն):

Բոլոր երեխաներն առանց բացառության տաղանդավոր են

Յուրաքանչյուր երեխային բնորոշ ստեղծագործական սկզբունքի արթնացումը, ստեղծագործական առաջին քայլերն անելուն օգնելը հեշտ գործ չէ: Դպրոցում տարրական կրթության շրջանը մեծ հնարավորություններ է պարունակում կրտսեր աշակերտների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման համար: Ուստի դպրոցի խնդիրն է ստեղծելայնպիսի միջավայր, որում հնարավոր լինի երեխայի մոտ այդ որակների առավելագույն զարգացումը: Ստեղծագործությունը խթանելու ուղիներ

<https://multiurok.ru/files/ink-nowrowynowt-yan-dzevavorowme.html>

<https://artsakhlib.am/wp-content/uploads>

Այս տեսանկյունից կարելի է առաջադրել հետևյալ խաղային և ինքնուրույն մտածողության առաջադրանքները

<https://learningapps.org/display?v=p3rnrft0c20> Խաչբառ

Կերպարվեստի դասին կատարած ինքնուրույն աշխատանքներ <https://www.youtube.com/watch?v=bXDGxYyJ140>

<https://elearning.armedu.am/mod/quiz/review.php?attempt=5456> Հարցաշար

Ստեղծագործությունը խթանելու ուղիներ

1. Դասարանում բարենպաստ մթնոլորտ.

2. Ուսուցչի կողմից բարի կամք, երեխային քննադատելուց նրա հրաժարումը:

3. Հարստացում միջավայրը երեխան՝ իր համար ամենանոր և ամենատարբեր առարկաներով, որպեսզի զարգացնի իր հետաքրքրասիրությունը:

4. Օրիգինալ մտքերի արտահայտման խրախուսում.

5. Օգտագործում անձնական օրինակ ստեղծագործական մոտեցում խնդիրների լուծմանը.

6. Երեխաներին ակտիվ հարցեր տալու հնարավորություն տալը Դասերի ստեղծագործական առաջադրանքների շարք, որոնք անսովոր բարդ են: Որոշելիս ստեղծագործական ակտ է տեղի ունենում, նոր ուղի է գտնվում կամ նոր բան է ստեղծվում: Այստեղ է, որ պահանջվում են մտքի հատուկ որակներ, ինչպիսիք են դիտողականությունը, վերլուծելու, համեմատելու, համադրելու կարողությունը և այլն: -

այդ ամենը ընդհանուր առմամբ ստեղծագործական ունակություններ է կազմում:

Գրելը կարևոր դեր է խաղում ստեղծագործության զարգացման գործում:

Յուրաքանչյուր երեխա ցանկանում է ստեղծագործել: Իմ դասերի ընթացքում ես փորձում եմ արթնացնել բնածին ստեղծագործական ունակությունները, սովորեցնել աշխատել, օգնել երեխային հասկանալ և գտնել իրեն ուրախ, երջանիկ և հագեցած կյանքի համար, կատարել ստեղծագործական առաջին քայլերը: Յուրաքանչյուր երեխա ցանկանում է ստեղծագործել: Իմ դասերի ընթացքում ես փորձում եմ արթնացնել բնածին ստեղծագործական ունակությունները, սովորեցնել աշխատել, օգնել երեխային հասկանալ և գտնել իրեն ուրախ, երջանիկ և հագեցած կյանքի համար, կատարել ստեղծագործական առաջին քայլերը: Առանց ստեղծագործելու սովորելը խոշտանգում է: Ներթափանցելով բնության մեծ գաղտնիքներից մեկը՝ ստեղծագործական կարողությունների առաջացման և զարգացման գաղտնիքը, մարդիկ կսովորեն զարգացնել ... ՏԱՂԱՆԴՆԵՐ. Համարձակվեք!!! Համարձակվեք!!! Դուք տաղանդավոր եք!!

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսումնասիրելով սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնողական և ստեղծագործական ունակությունների զարգացման դերը կրտսեր դպրոցականի կյանքում, համոզվեցի, թե որ այն որքան մեծ դեր է խաղում կրտսեր դպրոցականի կյանքում: Կրտսեր տարիքը կարևորագույն շրջան է անձի կայացման և բնականոն զարգացման համար:

Ավարտական հետազոտական աշխատանքի շրջանակներում իմ կատարած ուսումնասիրության և աշխատանքի արդյունքում հանգել եմ հետևյալ եզրակացություններին՝

- Կարևորը երեխայի մոտ նախապես ձևավորել ինքնուրույն լինելու և ներկայանալուկարողություն
- Տարրական դասարաններում զարգացնելով ինքնուրույնությունը, ձևավորում ենք այնպիսի կարևոր կարողություններ և հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են աշակերտին ողջ կյանքի ընթացքում:
- Աշակերտներն ինքնադրսևորվում են և ինքնակազմակերպվում են:
- Ինքնուրույնության ձևավորումը նպաստում էմ աշակերտների ստեղծագործական մտքի զարգացմանը:

Այսպիսով՝ այս աշխատանքները հնարավոր է կատարել և հասնել արդյունքի: Պարզապես պետք է հաշվի առնել աշակերտներիանհատական առանձնահատկությունները:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Նախաշավիչ

2. Ktak.am <https://learningapps.org/display?v=p3rnrft0c20>

<https://www.youtube.com/watch?v=bXDGxYyJ140>

<https://elearning.armedu.am/mod/quiz/review.php?attempt=5456>

3. Համացանց

<https://gostehstroy.ru/hy/processing/tvorcheskie-navyki-i-umeniya-tvorcheskie-navyki-u-detei-pohose/>

<https://multiurok.ru/files/ink-nowrowynowt-yan-dzevavorowme.html>

<https://artsakhlib.am/wp-content/uploads>

4, Ալեքսանյան .Լ <<Կրտսեր դպրոցականի մտածողության զարգացումը, ուսուցման արդի պայմաններում>>